

Disciplinärenden
2004 vid högskolor
och universitet
med statligt
huvudmannaskap

Högskoleverket • Luntmakargatan 13 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

Disciplinärenden vid högskolor och universitet med statligt huvudmannaskap

Utgiven av Högskoleverket 2005

Högskoleverkets rapportserie 2005:28 R

ISSN 1400-948X

Innehåll: Högskoleverket, juridiska avdelningen, **Pontus Kyrk**

Formgivning: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverkets vaktmästeri, Stockholm, maj 2005

Tryckt på miljömärkt papper

Innehåll

Årets genomgång av disciplinärenden	5
Högskoleverkets reflektioner	8
Antalet ärenden i disciplinnämnderna fortsätter att öka kraftigt	8
Mindre variation mellan lärosätena när det gäller påföljder och antal ärenden	8

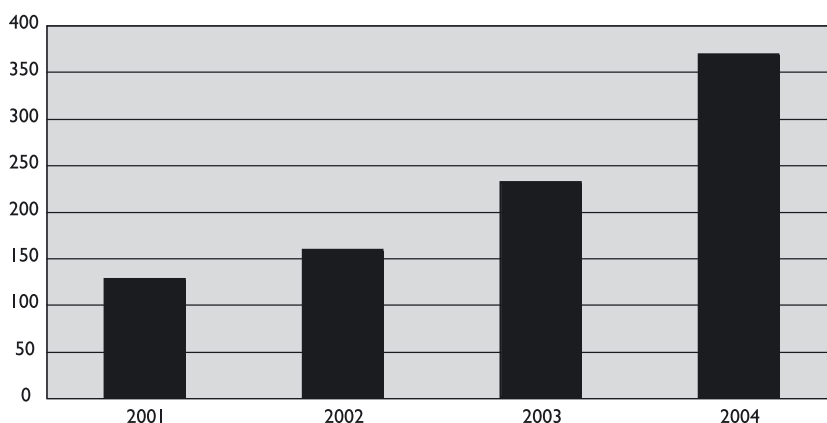

Årets genomgång av disciplinärenden

Högskoleverket har de tre senaste åren gjort en sammanställning av alla beslut från disciplinnämnderna vid universitet och högskolor med statligt huvudmannaskap. På grund av den stora ärendeökningen, som i princip gör en sammanställning ohanterlig, har Högskoleverket detta år valt att endast redovisa statistik och reflektioner.

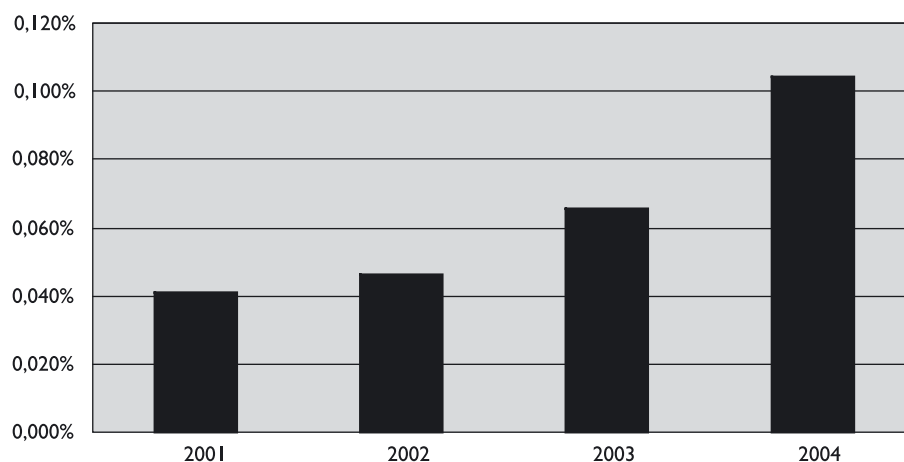
En genomgång av alla beslut från disciplinnämnderna vid högskolor och universitet med statligt huvudmannaskap visar att 368 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd år 2004. Det är en ökning med 59 procent från år 2003. Av de 368 studenterna avstängdes 281 och 87 erhöll en varning. Jämfört med år 2003 har antalet avstängningar ökat med 62 procent och antalet varningar med 50 procent. Noterbart i sammanhanget är att antalet avstängda studenter år 2004 har ökat med 251 procent jämfört med år 2001 som var det första året för vilket en sammanställning gjordes.

Diagram 1. Antal avstängningar och varningar åren 2001–2004

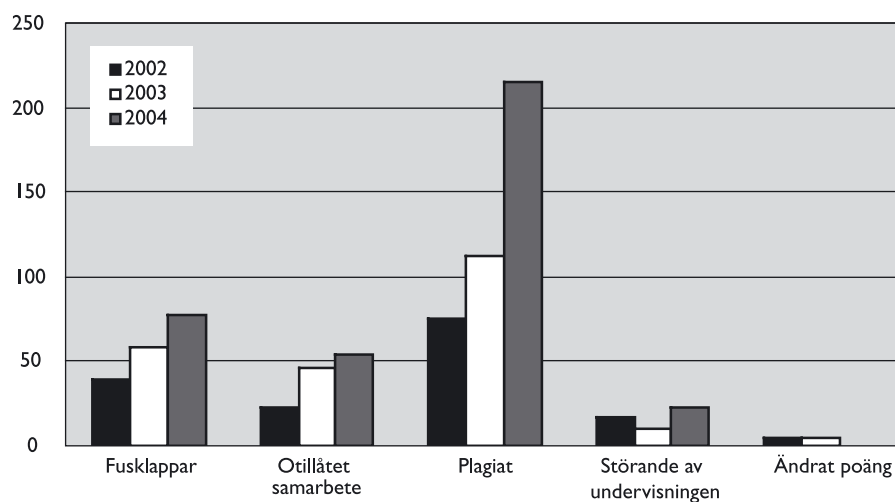
Även om antalet avstängda eller varnade studenter har ökat kraftigt de senaste åren (se diagram 1) så måste dessa siffror sättas i relation till antalet studenter. Gör man det så ser man att det fortfarande är få studenter som blir föremål för en disciplinåtgärd över huvud taget. Se diagram 2 på följande sida.

**Diagram 2. Andel avstängda och varnade studenter åren 2001–2004
(antal avstängda och varnade studenter/antal studenter höstterminen)**

Den vanligaste orsaken till att en student erhöll en disciplinåtgärd var plagiat (plagiering och fabrikation). Detta skedde i 215 fall, varav 176 avstängdes. År 2003 uppgick antalet studenter som hade avstängts på grund av plagiat till 93. Detta innebär att antalet avstängda för plagiat ökade med 89 procent mellan åren 2003 och 2004. Se diagram 3.

Diagram 3. Antal avstängningar och varningar per kategori åren 2002–2004

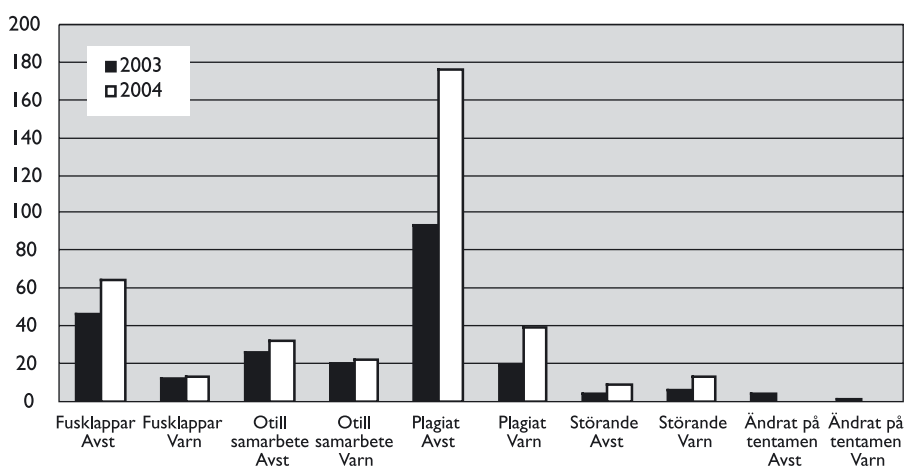
Av de studenter som erhöll en disciplinär åtgärd hade 346 vilselett vid bedömning av studieprestation och 22 stört undervisningen eller verksamheten i övrigt. Av de studenter som hade vilselett vid bedömning av studieprestation avstängdes 272, medan 74 varnades. 9 av de studenter som hade stört undervisningen eller verksamheten i övrigt avstängdes och 13 varnades.

Studenter kan vilseleda vid bedömning av studieprestation på flera olika sätt. Dessa kan delas in i bl.a. fusklappar och otillåtna hjälpmedel, otillåtet

samarbete samt plagiat. Till dessa kommer ytterligare en kategori nämligen störande av undervisningen eller verksamheten i övrigt (inkl. datarelaterade förseelser). Görs denna indelning fördelas ärendena som följer med siffrorna för 2003 inom parantes:

- **Fusklappar och otillåtna hjälpmedel.** 77 (58) studenter erhöll en disciplinär åtgärd, 64 (46) avstängdes och 13 (12) varnades.
- **Otillåtet samarbete.** 54 (46) studenter erhöll en disciplinär åtgärd, 32 (26) avstängdes och 22 (20) varnades.
- **Plagiat och fabrikation.** 215 (112) studenter erhöll en disciplinär åtgärd, 176 (93) avstängdes och 39 (19) varnades.
- **Störande av undervisningen eller verksamheten i övrigt.** 22 (10) studenter erhöll en disciplinär åtgärd, 9 (4) avstängdes och 13 (6) erhöll en varning. Se diagram 4.

Diagram 4. Antal avstängningar och varningar per kategori åren 2003–2004

Notera att kategorin "Ändrat på tentamen" särredovisas år 2003.

Högskoleverkets reflektioner

Efter att ha gått igenom ärendena för år 2004 kan vissa reflektioner göras.

Antalet ärenden i disciplinnämnderna fortsätter att öka kraftigt

Antalet studenter som blivit föremål för en disciplinåtgärd har ökat med 59 procent mellan åren 2003 och 2004. Antalet avstängda studenter har under samma tid ökat med 62 procent och sedan 2001 med hela 251 procent. Dessa siffror kan i sig inte betraktas som annat än alarmerande. Vad som ligger bakom denna kraftiga ökning kan dock vara att lärosäten, i ljuset av de senaste årens ökade uppmärksamhet kring fusk, helt enkelt har skärpt uppmärksamheten. Den kategori av vilseledande som har ökat mest och som är ojämförligt störst är plagiering. Högskoleverket kommer den 7 oktober 2005 att anordna en konferens i Stockholm om disciplinfrågor. Ett tema kommer då att vara plagiering och vad som kan göras för att förhindra detta. I förra årets sammanställning konstaterade verket att informationen till studenterna om vad som utgör plagiat måste vara klar och tydlig. Det är också viktigt att lärosätena förvissas sig om att informationen om reglerna kring plagiering verkligen når fram till studenterna.

Mindre variation mellan lärosätena när det gäller påföljder och antal ärenden

Flera lärosäten, som tidigare har haft förhållandevis få ärenden i förhållande till antalet studenter, hade under 2004 en kraftig ökning. Skillnaden mellan lärosätena i detta avseende har alltså börjat minska. Fortfarande finns det dock kvar en anmärkningsvärd skillnad i antalet ärenden mellan en del lärosäten med förhållandevis lika antal studenter. Varför det förhåller sig på detta sätt skulle även det kunna vara ett tema vid ovan nämnda konferens. Högskoleverket vill i detta sammanhang starkt betona att även om ett lärosäte har fler ärenden än andra storleksmässigt (antal studenter) lika lärosäten, betyder inte det på något sätt att det fuskas mer vid detta lärosäte. Skillnaden mellan lärosätena kan helt enkelt bero på att lärosätena har olika rutiner för hur disciplinärenden skall hanteras. De allra flesta studenter som stängs av, stängs av mellan en och två månader. Även i detta avseende är tendensen att skillnaden minskar, även om vissa lärosäten i högre grad utfärdar en varning där andra lärosäten, vid i övrigt liknande omständigheter, kanske skulle ha stängt av studenten mellan en till två månader. Se tabell 1 och diagram 5 och 6 på följande sidor.

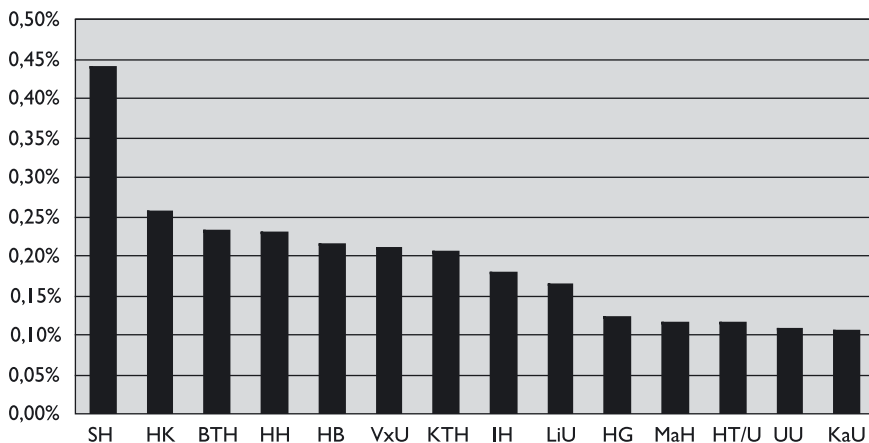

Tabell I. Antal avstängningar och varningar per lärosäte år 2004

	Totalt	Avstängningar	Varningar
Blekinge tekniska högskola (BTH)	11	5	6
Göteborgs universitet (GU)	19	17	2
Högskolan Dalarna (HDa)	4	3	1
Högskolan Kristianstad (HKr)	3	2	1
Högskolan i Borås (HB)	13	9	4
Högskolan i Gävle (HiG)	10	2	8
Högskolan i Halmstad (HH)	14	11	3
Högskolan i Kalmar (HK)	19	18	1
Högskolan i Skövde (HS)	1	1	
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla (HT/U)	6	3	3
Idrottshögskolan i Stockholm (IH)	1		1
Karlstads universitet (KaU)	11	10	1
Karolinska institutet (KI)	3	3	
Kungl. Tekniska högskolan (KTH)	29	16	13
Linköpings universitet LiU)	32	26	6
Luleå tekniska universitet (LTU)	9	5	4
Lunds universitet (LU)	27	24	3
Läraryhögskolan i Stockholm (LHS)	2	1	1
Malmö högskola (MaH)	15	15	0
Mittuniversitetet (MU)	2	2	0
Mälardalens högskola (MdH)	11	10	1
Stockholms universitet (SU)	25	23	2
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)	1	0	1
Södertörns högskola (SH)	35	31	4
Umeå universitet (UmU)	13	11	2
Uppsala universitet (UU)	26	13	13
Växjö universitet (VxU)	20	14	6
Örebro universitet (ÖU)	6	6	0

Följande högskolor har inte fattat några beslut om avstängning eller varning år 2004: Danshögskolan, Dramatiska institutet, Högskolan på Gotland, Konstfack, Kungl. Konsthögskolan, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm, Operahögskolan och Teaterhögskolan i Stockholm.

**Diagram 5. Andel disciplinärenden per lärosäte år 2004
(antal disciplinärenden år 2004 / antal studenter HT 2004)**

**Diagram 6. Andel disciplinärenden per lärosäte år 2004
(antal disciplinärenden år 2004 / antal studenter HT 2004)**

